

*„Staram się dziecko zrozumieć,
nie szkodzić mu, stwarzać mu warunki
i bodźce, aby chciało być lepsze.
Dobry człowiek to taki, który czuje co drugi czuje!
J. Korczak*

**STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNICH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 4 IM. MARII KONOPNICKIEJ
W SIERADZU**

„Wersja pełna”

Obowiązuje od dnia 15 lutego 2024 r.

Spis treści

Rozdział 1 - Informacje ogólne	4
1.1. Wprowadzenie	4
1.2. Podstawy prawne	4
1.3. Słowniczek pojęć	5
Rozdział 2 - Standardy ochrony małoletnich - wskaźniki	5
2.1. Standard I. Polityka	5
2.2. Standard II. Pracownicy Szkoły	6
2.3. Standard III. Procedury	6
2.4. Standard IV. Monitoring	6
Rozdział 3 - Zasady zatrudniania pracowników oraz dopuszczania innych osób do opieki nad małoletnimi	7
Rozdział 4 - Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami Szkoły a dziećmi.....	8
4.1. Komunikacja z dziećmi	8
4.2. Działania z dziećmi	9
4.3. Kontakt fizyczny z dziećmi	10
4.4. Kontakty z uczniami i opiekunami poza godzinami pracy w Szkole	10
Rozdział 5 - Zasady bezpiecznych relacji między uczniami.....	11
5.1. Bezpieczne relacje między uczniami.....	11
5.2. Niedozwolone zachowania małoletnich w Szkole	12
Rozdział 6 - Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci oraz procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia	13
6.1. Słowniczek pojęć związanych z krzywdzeniem	13
6.2. Czynniki ryzyka	14
6.3. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka/małoletniego	15
6.4. Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.....	16
6.4.1. Zgłaszanie krzywdzenia/przemocy przez małoletniego/dziecko.....	16
6.4.2. Zgłaszanie krzywdzenia/przemocy przez pracownika Szkoły	16
6.4.3. Zgłaszanie krzywdzenia/przemocy przez osoby z zewnątrz	17
6.4.4. Wstępna ocena sytuacji osoby krzywdzonej, zasady reagowania.....	17
6.4.5. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia	18
6.4.6. Procedura „Niebieskie Karty”	19
6.4.6.1. Zakres procedury i ogólne zasady jej stosowania; osoby odpowiedzialne w Szkole za wszczęcie procedury	19

6.4.6.2. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”	19
Rozdział 7 - Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet i procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci oraz utrwalonymi w innej formie	20
7.1. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet w Szkole, w tym ochrona przed treściami szkodliwymi.....	20
7.2. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych	21
7.3. Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w Szkole.....	22
Rozdział 8 - Ustalenia końcowe	23
8.1. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników Szkoły do stosowania standardów oraz sposób dokumentowania tej czynności	23
8.2. Osoby odpowiedzialne w Szkole za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia	23
8.3. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.....	24
8.4. Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania	24
8.5. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów	25
Załączniki	
Załącznik nr 1 – Oświadczenie o niekaralności	26
Załącznik nr 2 – Oświadczenie o znajomości i przestrzeganiu zasad zawartych w standardach ochrony małoletnich	27
Załącznik nr 3 – Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka	28
Załącznik nr 4 - Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy domowej wobec dziecka/mołoletniego	29
Załącznik nr 5 - Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania.....	32
Załącznik nr 6 – Wzór formularza „Niebieska Karta” część A i część B	34
Załącznik nr 7 - Oświadczenie o zachowaniu poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia dziecka/mołoletniego	44

Rozdział 1

Informacje ogólne

1.1. Wprowadzenie

Naczelną zasadą działań podejmowanych przez pracowników Szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Nie stosują wobec dziecka przemocy. Realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji. Standardy dają pracownikom jasność w zakresie zachowań niedozwolonych względem dzieci, jak również w sposób przejrzysty informują o oczekiwanej reakcji w przypadku obaw o ich bezpieczeństwo.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich” przyjęto następujące założenia:

- w Szkole nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu dziecka,
- pracownicy posiadają wiedzę na temat symptomów krzywdzenia oraz podejmują interwencję w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy w Szkole lub przemocy domowej,
- podejmowane w Szkole postępowania nie mogą naruszać praw dziecka oraz praw ucznia określonych w Statucie Szkoły oraz bezpieczeństwa danych osobowych,
- małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
- małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych.

1.2. Podstawy prawne

1. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900)
5. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)
6. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz. 1169)
7. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
8. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1606).
9. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
11. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).
12. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).
13. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) - art. 23 i 24
14. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).
15. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870)

1.3. Słowniczek pojęć

Ilekoć w dalszej części dokumentu jest mowa o:

- 1) **małoletnim (lub zamiennie dziecku, uczniu)** – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
- 2) **Szkole** – należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową nr 4 im. Marii Konopnickiej w Sieradzu;
- 3) **pracownikach** – należy przez to rozumieć nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi Szkoły Podstawowej nr 4 im. Marii Konopnickiej w Sieradzu, bez względu na formę zatrudnienia, w tym: wolontariuszy lub inne osoby, które mają kontakt z uczniami;
- 4) **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 im. Marii Konopnickiej w Sieradzu;
- 5) **opiekunie dziecka** - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji prawnej dziecka, w szczególności jego rodzica lub opiekuna prawnego. Opiekunem jest również rodzic zastępczy;
- 6) **danych osobowych ucznia** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację ucznia.

Rozdział 2

Standardy ochrony małoletnich - wskaźniki

2.1. Standard I. Polityka

Szkołą wprowadziła w życie Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany, zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. poz. 1606).
2. Zapoznano z nim pracowników Szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych uczniów.
3. Dokument wprowadzono do stosowania w Szkole z dniem 15.02.2024r.
4. Dokument udostępniono na stronie internetowej Szkoły: www.sp4sieradz.pl oraz w sekretariatach Szkoły w budynku A i B.
5. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji pełnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich i zawierającej informacje dla nich istotne.
6. Informacje o treści dokumentu upowszechniane są wśród rodziców na zebraniach z rodzicami, konsultacjach indywidualnych, w trakcie szkoleń.
7. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie lekcji wychowawczych, podczas konsultacji indywidualnych, w trakcie realizowanych programów i warsztatów o charakterze edukacyjnym.
8. Dokument dotyczy wszystkich pracowników, współpracowników, praktykantów i wolontariuszy.
9. Dyrektor Szkoły wyznaczył osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji Polityki ochrony dzieci w Szkole – Koordynatora ds. wdrażania Standardów ochrony małoletnich.
10. Polityka ochrony dzieci jasno i kompleksowo określa:
 - 1) zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników;
 - 2) sposób reagowania w Szkole na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru interwencji;

- 3) zasady bezpiecznych relacji pracownik–dziecko i dziecko–dziecko;
- 4) zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych;
- 5) zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci.

2.2. Standard II. Pracownicy Szkoły

Szkoła monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

1. W ramach rekrutacji osób do pracy z uczniami prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi na podstawie przedłożonych dokumentów zaświadczających kwalifikacje zawodowe, dotychczasowy przebieg pracy zawodowej oraz uzasadnienie chęci podjęcia pracy w Szkole Podstawowej nr 4 podczas rozmowy kwalifikacyjnej.
2. Szkoła uzyskała o każdym pracowniku dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności.
3. Określone są zasady bezpiecznych relacji wszystkich pracowników Szkoły z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem.
4. Szkoła zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie: rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci, procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia, odpowiedzialności prawnej pracowników zobowiązanych do podejmowania interwencji, stosowania procedury „Niebieskie Karty”.
5. W Szkole prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucie bezpieczeństwa uczniów, w tym w obszarach: relacji między nauczycielami i uczniami, relacji między uczniami.

2.3. Standard III. Procedury

W Szkole funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

1. Szkoła wypracowała procedury, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracowników, członków rodziny, rówieśników i osób obcych.
2. Szkoła dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci.
3. W Szkole podane są publicznie informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

2.4. Standard IV. Monitoring

Szkoła monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

1. Przyjęta Polityka ochrony dzieci jest weryfikowana – przynajmniej raz na dwa lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

2. Weryfikację przeprowadza zespół ds. przestrzegania standardów ochrony małoletnich, który ustala:
 - 1) sposoby i terminy weryfikacji;
 - 2) wnioski z przeprowadzonej weryfikacji (udokumentowane i przedstawione pracownikom, uczniom, rodzicom) stanowią wytyczne do podniesienia jakości procedur i działań.
3. Zmodyfikowane dokumenty zostają zamieszczone na stronie internetowej Szkoły i są dostępne w sekretariatach Szkoły w budynku A i B.

Rozdział 3

Zasady zatrudniania pracowników oraz dopuszczania innych osób do opieki nad małoletnimi

1. Rekrutacja pracowników Szkoły odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu.
2. Dyrektor Szkoły przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy (Karta Nauczyciela, Kodeks pracy) oraz terminu jej trwania uzyskuje informacje:
 - 1) w przypadku każdego pracownika, wolontariusza, praktykanta z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
 - 2) w przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym, w tym praktykantów i wolontariuszy dopuszczonych do pracy z uczniami z Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli;
 - 3) w przypadku zatrudnienia każdej osoby w Szkole i dopuszczenia wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z uczniami z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
3. Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczeń w przypadku, gdy z nauczycielem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy.
4. Pracownicy, o których mowa w pkt. 4, zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku, że:
 - 1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
 - 2) nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o nietoczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.
5. W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z dziećmi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa zastosowanie mają przepisy z art. 21 ust. 4-8 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.
6. Zaświadczenia z Rejestrów należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.

7. Zatrudniani pracownicy, praktykanci i wolontariusze przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z uczniami są zobowiązani do zapoznania się z Standardami ochrony małoletnich obowiązujących w Szkole.
8. Oświadczenie o znajomości i przestrzeganiu zasad zawartych w Standardach ochrony małoletnich składane jest w formie pisemnej i dołączane do akt – [załącznik nr 2](#).

Rozdział 4

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami Szkoły a dziećmi

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w Szkole, monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
2. Pracownicy wspierają dzieci w pokonywaniu trudności. Pomoc dzieciom uwzględnia: umiejętności rozwojowe dzieci, możliwości wynikające z niepełnosprawności lub specjalnych potrzeb edukacyjnych.
3. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
4. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
5. Pracownicy realizując te cele działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Szkoły oraz swoich kompetencji.
6. Zasady bezpiecznych relacji z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, praktykantów i wolontariuszy.

4.1. Komunikacja z dziećmi

1. W komunikacji z uczniami pracowników Szkoły obowiązują następujące zasady:
 - 1) zawsze odnosić się do uczniów z szacunkiem;
 - 2) wysłuchać dziecko i udzielić mu odpowiedzi adekwatnej do wieku i danej sytuacji;
 - 3) nie należy zawstydzać, upokarzać i obrażać dzieci. Nie należy ich izolować, wyśmiewać, poniżać oraz wyzywać;
 - 4) w relacjach z dziećmi należy być stanowczym, kiedy potrzeba i łagodnym, kiedy można;
 - 5) nie należy krzyczeć na dzieci w sytuacji innej niż wynikającej z konieczności interwencji dla bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci;
 - 6) stawiając wymagania dziecku, należy rozważyć czy nie są one nadmierne – należy uwzględnić poziom zaangażowania dziecka, jego możliwości lub specjalne potrzeby edukacyjne;
 - 7) nie należy ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci lub ich rodziców. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej;
 - 8) podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy poinformować je o tym i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania;
 - 9) należy szanować prawo dziecka do prywatności. Jeżeli konieczne jest odstępnie od zasady poufności w celu chronienia dziecka (np. konieczność poinformowania rodziców czy instytucji o uzyskanych od niego informacjach), należy mu to wyjaśnić;

- 10) nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- 11) Należy uświadomić dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego czyjegoś (np. rówieśnika, dorosłego) zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć każdemu pracownikowi w Szkole, w szczególności wychowawcy lub pedagogowi bądź psychologowi i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i pomocy.

4.2. Działania z dziećmi

1. W postępowaniu z uczniami pracowników Szkoły obowiązują zasady:
 - 1) doceniania i szanowania wkładu dzieci w podejmowane działania, aktywnego angażowania ich i traktowania równo bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność czy niepełnosprawność, status społeczny, materialny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
 - 2) unikania faworyzowania dzieci;
 - 3) reagowania na problemy związane z dyscypliną uczniów. Podczas interwencji:
 - a) należy rozwiązywać pojawiające się problemy w miarę możliwości bezpośrednio po naruszeniu zasad przez uczniów,
 - b) należy zwracać uwagę tym uczniom, którzy łamią ustalony porządek; reagować stanowczo, ale jednocześnie starać się nie podnosić przy tym nadmiernie głosu,
 - c) należy ustalić i przypominać uczniom obowiązujące zasady,
 - d) metody dyscyplinowania uczniów powinny być dobierane adekwatnie do wieku i poziomu rozwoju dzieci; metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej uczniów,
 - e) konsekwencje regulaminowe za negatywne zachowanie należy stosować rozważnie, w sposób uzasadniony i zrozumiały dla uczniów; należy wyjaśnić uczniowi, za co i dlaczego został ukarany; komunikat powinien być jasny, konkretny i rzeczowy, nakierowany na ocenę zachowania ucznia, a nie jego osoby,
 - f) stosując konsekwencje dla ucznia za niewłaściwe bądź naganne zachowania, pracownik powinien równocześnie dostrzegać i nagradzać pozytywne zachowania ucznia.
 - 4) pracownikowi nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę;
 - 5) pracownikowi nie wolno proponować uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci;
 - 6) nie należy utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Pracownik nie umożliwia osobom postronnym utrwalenia wizerunków dzieci, jeżeli nie mają na to wyrażonej zgody (dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody; brak zgód opiekunów prawnych innych dzieci);
 - 7) nie należy przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani jego opiekunów. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów czy symbolicznych upominków.

4.3. Kontakt fizyczny z dziećmi

1. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Należy kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka oraz zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
2. Przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Mogą jednak zaistnieć okoliczności, kiedy ze względu na bezpieczeństwo dziecka lub innych dzieci, sytuacyjną konieczność odizolowania od rówieśników w danej chwili, ochronę mienia itp. sytuacja interwencji wymagać będzie użycia niezbędnego kontaktu fizycznego ze strony pracownika.
3. W postępowaniu z uczniami pracownika Szkoły obowiązują zasady:
 - 1) nie wolno stosować żadnych form przemocy fizycznej wobec dziecka. Nie należy bić, popychać ani w inny sposób naruszać fizycznych granic dziecka;
 - 2) nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny;
 - 3) nie należy angażować się w takie aktywności jak łaskotanie czy udawane walki z dziećmi.
4. Należy zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie podejmować zabawy czy zachowania o podtekście erotycznym, przekraczającym granice bezpiecznego kontaktu, świadczące o posiadanej w tym obszarze wiedzy na poziomie nieadekwatnym do wieku. W takich sytuacjach należy reagować z wycuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
5. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z dzieckiem.
6. Asekurację fizyczną podczas ćwiczeń na lekcji wychowania fizycznego należy ograniczyć do niezbędnej i adekwatnej do potrzeb.
7. W przestrzeniach typu toalety, przebieralnie na bloku sportowym – należy równoważyć potrzebę nadzoru z prawem uczniów do prywatności, np. wskazane jest wchodzić do toalety czy do szatni na zajęciach wychowania fizycznego z uprzedzeniem.
8. Podczas dłuższych, kilkudniowych wyjazdów i wycieczek nie należy dzielić pokoju z uczniami.

4.4. Kontakty z uczniami i opiekunami poza godzinami pracy w Szkole

1. Co do zasady kontakt z dziećmi i opiekunami powinien odbywać się na terenie Szkoły w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
2. Nie należy zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania oraz utrzymywać z nimi nieformalnych, niejawnych kontaktów poza terenem Szkoły. W uzasadnionych sytuacjach kontakty z uczniami (po lekcjach, poza Szkołą) powinny odbywać się w porozumieniu i za wiedzą opiekunów oraz dotyczyć spraw związanych ze Szkołą. Dotyczy to także ewentualnych kontaktów z uczniami poprzez np. telefon prywatny czy komunikatory prywatne.
3. W razie potrzeby właściwą formą komunikacji opiekunów z pracownikami poza godzinami pracy w Szkole są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny, telefon Szkoły). Możliwe są inne sposoby kontaktu wskazane np. przez wychowawcę i ustalone z opiekunami (dopuszczalne są np.

klasowe grupy społecznościowe w Internecie; grupa taka może jednak służyć wyłącznie przekazywaniu informacji organizacyjnych związanych z pracą oddziału lub Szkoły). Omówieniu problemów indywidualnych uczniów służą m.in. dyżury nauczycieli w ramach godziny dostępności.

4. Osobom postronnym (np. innym uczniom lub rodzicom) pracownik nie udziela informacji na temat innych uczniów.
5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich opiekunów. Osoby te nie powinny być faworyzowane i traktowane na specjalnych zasadach.
6. Nie należy nawiązywać nieformalnych kontaktów z uczniami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie prywatnych zaproszeń w mediach społecznościowych. Pracownik powinien być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci, np. w serwisach społecznościowych. Powinien mieć także świadomość, że jeśli profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie mogą mieć wgląd w cyfrową aktywność pracownika.

Rozdział 5

Zasady bezpiecznych relacji między uczniami

5.1. Bezpieczne relacje między uczniami

1. Uczniowie mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w Szkole. Nauczyciele i pozostali pracownicy zapewniają uczniom bezpieczeństwo.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w Statucie Szkoły.
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmienną.
4. Kontakty między uczniami powinno cechować zachowanie przez nich kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych (typu *proszę, dziękuję, przepraszam*), uprzejmość, życzliwość, poprawny i wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
5. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów innych uczniów oraz oferują im, w miarę możliwości, pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
6. W kontaktach między sobą uczniowie nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i przesadnie konkurencyjnie. Rywalizacja, np. sportowa czy w konkursach - powinna się odbywać w duchu fair play.
7. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania jest kulturalny, wolny jest od agresji oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
8. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji oraz przemocy wobec innych uczniów. Bez względu na powód, nie będzie ona akceptowana ani usprawiedliwiana.

9. Uczniowie powinni informować pracowników Szkoły o zaistniałych zagrożeniach i sytuacjach potencjalnie niebezpiecznych (np. niszczenie mienia, sytuacje zagrażające bezpieczeństwu). Jeżeli są świadkami stosowania przez innych uczniów agresji lub przemocy, mają obowiązek powiadomić o tym kogoś z pracowników Szkoły (np. nauczyciela dyżurującego, wychowawcę, pedagoga szkolnego, p. woźnego).
10. Uczniowie znają obowiązujące w Szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w Szkole zwrócić o pomoc. Osobą, do której należy zgłaszać sytuacje trudne jest przede wszystkim wychowawca i pedagog szkolny. Poza nimi, można zwrócić się o pomoc do psychologa, pedagogów specjalnych, dyrekcji. Najlepiej zgłaszać problem osobie, przy której miała miejsce sytuacja trudna: jeśli jest to w trakcie lekcji, wtedy odpowiednią osobą jest nauczyciel prowadzący lekcję, jeśli podczas przerwy – nauczyciel dyżurujący. W przypadku braku możliwości zgłoszenia problemu wymienionym wyżej osobom, uczeń może zwrócić się o pomoc do dowolnego pracownika Szkoły.
11. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w Szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

5.2. Niedozwolone zachowania małoletnich w Szkole

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:
 - 1) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
 - a) fizyczne zaczepki, bicie, uderzenie, popychanie, kopanie, opluwanie itp.,
 - b) udział w bójce,
 - c) nękanie,
 - d) wymuszenia, nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
 - e) rzucanie w kogoś przedmiotami,
 - f) zaczepki słowne i fizyczne z kontekstem seksualnym;
 - 2) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
 - a) obelgi, wyzwiska, obrażanie,
 - b) wyśmiewanie, drwienie, szydzenie,
 - c) plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary,
 - d) groźby, szantaż, straszenie, wyłudzenie pieniędzy, rzeczy;
 - 3) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:
 - a) wykluczanie, izolacja, milczenie, manipulowanie,
 - b) pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu) lub ławkach itp.,
 - c) wulgarne gesty,
 - d) śledzenie, szpiegowanie, uporczywe „gapienie się”,
 - e) obraźliwe SMSy i MMSy, obraźliwe lub ośmieszające wiadomości na forach internetowych bądź tzw. pokojach do czatowania, telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające,
 - f) robienie innym zdjęć, przerabianie, nagrywanie, przesyłanie ich innym osobom, umieszczanie ich w Internecie – bez zgody osób będących na zdjęciach,
 - g) niszczenie lub zabieranie rzeczy należących do innych.

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w Szkole lub klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do Szkoły ostrych narzędzi lub innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (np. łańcuchów, środków pirotechnicznych, noży, zapalniczek).
3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela, opuszczanie sali lekcyjnej, wagarowanie bądź wyjście bez zezwolenia poza teren Szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.
4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w Szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie itp.
5. Uleganie nałogom, rozprowadzanie i stosowanie papierosów, alkoholu, narkotyków, środków odurzających i napojów energetyzujących.
6. Używanie wulgaryzmów w Szkole i poza nią.
7. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.
8. Kradzież, przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
9. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
10. Stosowanie wobec innych uczniów lub innych osób jakichkolwiek form cyberprzemocy.

Rozdział 6

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci oraz procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia

6.1. Słowniczek pojęć związanych z krzywdzeniem

1. Ilekcję w niniejszych procedurach jest mowa o:
 - 1) krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Szkoły lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
 - a) przemoc fizyczna – celowe działanie, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka, zadanie bólu, np. bicie, popychanie, szarpanie, groźba uszkodzenia ciała itp.; skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu;
 - b) przemoc psychiczna – powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać;
 - c) przemoc seksualna – angażowanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszając prawo i obyczaje danego społeczeństwa; (np. intymne dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim, pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);
 - d) zaniedbywanie - niezapewnianie odpowiednich warunków materialnych i opiekuńczych do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, schronienia w ramach środków dostępnych opiekunom; brak właściwej troski o diagnozę, gdy jest taka potrzeba; brak zaspokojenie potrzeb edukacyjnych, niezaspokajanie potrzeb emocjonalnych,

rozwojowych małoletniego; niezapewnienie właściwej opieki medycznej, poczucia bezpieczeństwa; brak nadzoru wychowawczego czy dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;

- 2) przemocy domowej – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
- 3) osobie stosującej przemoc domową – należy przez to rozumieć osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej;
- 4) świadku przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej;
- 5) „osobie najbliższej dziecku” – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka lub rodzeństwo, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez dziecko/małoletniego;

6.2. Czynniki ryzyka

Pracownicy Szkoły zwracają uwagę na potencjalne czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.

1. Informacje o krzywdzeniu dziecka należy analizować biorąc pod uwagę całość informacji o rodzinie. Pojedynczych zachowań z listy nie można traktować jako jednoznacznie wskazujących na zaniedbanie.
2. Zaniepokojenie mogą budzić następujące zachowania ucznia:
 - 1) jest zaniedbany opiekuńczo (brak higieny ciała, ubioru, jest głodny);
 - 2) nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, np. okularów, brak bilansu zdrowia itp.;
 - 3) nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
 - 4) ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
 - 5) podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;
 - 6) pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - 7) boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
 - 8) wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 - 9) cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
 - 10) jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
 - 11) osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
 - 12) ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
 - 13) używa środków psychoaktywnych;
 - 14) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
 - 15) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne; rozbudzony jest seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;

- 16) ucieka z domu;
 - 17) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana w jego zachowaniu;
 - 18) mówi o przemocach.
3. Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:
- 1) rodzic (opiekun prawny) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia;
 - 2) rodzic (opiekun prawny) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami pracującymi z uczniem w Szkole;
 - 3) rodzic (opiekun prawny) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje ucznia (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
 - 4) rodzic (opiekun prawny) poddaje małoletniego zbyt surowej dyscyplinie, odrzuca go lub też jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy;
 - 5) rodzic (opiekun prawny) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
 - 6) rodzic (opiekun prawny) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
 - 7) rodzic (opiekun prawny) zachowuje się agresywnie;
 - 8) rodzic (opiekun prawny) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
 - 9) rodzic (opiekun prawny) wypowiada się niespójnie;
 - 10) rodzic (opiekun prawny) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
 - 11) rodzic (opiekun prawny) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
 - 12) rodzic (opiekun prawny) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
 - 13) rodzic (opiekun prawny) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
4. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy Szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazują informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania stosownej pomocy.
5. Pracownicy Szkoły monitorują sytuację i dobrostan ucznia.

6.3. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka/małoletniego

1. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka odbywa się poprzez:
 - 1) ujawnienie przez dziecko przemocy domowej,
 - 2) informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy lub mającej wiedzę na ten temat,
 - 3) analizę objawów krzywdzenia występujących u dziecka,
 - 4) ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.
2. Ujawnienie przez dziecko przemocy w rodzinie ma miejsce wtedy, kiedy dziecko poinformuje pracownika Szkoły o tym, że doznaje jednej lub kilku jednocześnie form przemocy ze strony swoich najbliższych. Fakt ujawnienia nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony pracownika Szkoły, wymaga zareagowania.
3. Informacje o krzywdzeniu dziecka/małoletniego mogą pochodzić także od bezpośrednich świadków przemocy lub osób posiadających wiedzę na ten temat np. od rodzica niekrzywdzącego, rodzeństwa, kolegi, koleżanki, sąsiada, osoby z dalszej rodziny dziecka, przypadkowego świadka przemocy.

4. W każdym przypadku informacje o przemocy wobec dziecka wskazywane jako fakty, a nie domniemania, należy potraktować z pełną odpowiedzialnością i zareagować zgodnie z obowiązującymi zasadami wskazanymi w procedurze.
5. Podobnie jak w przypadku ujawnienia przemocy przez samo dziecko, pracownik nie dokonuje oceny wiarygodności podawanych informacji. Zobowiązany jest do zareagowania na taki sygnał.

6.4. Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Konieczność zgłoszenia danego przypadku za pośrednictwem wewnętrznej procedury zachodzi, gdy:
 - 1) pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone;
 - 2) dziecko ujawniło, że doświadcza krzywdzenia;
 - 3) zgłoszono podejrzenie krzywdzenia lub wykorzystywania dziecka przez kogoś z pracowników;
 - 4) zgłoszono podejrzenie krzywdzenia dziecka przez innego ucznia;
 - 5) zgłoszono podejrzenie krzywdzenia dziecka przez osoby spoza Szkoły, np. członek rodziny, sąsiad.

6.4.1. Zgłaszanie krzywdzenia/przemocy przez małoletniego/dziecko

1. 1. Każde dziecko/małoletni będący uczniem/wychowankiem Szkoły może zgłosić ustnie lub pisemnie, dowolnej osobie, do której ma zaufanie, będącej pracownikiem Szkoły, fakt stosowania wobec niego przemocy. Zgłoszenie krzywdzenia może dotyczyć przemocy domowej, rówieśniczej lub krzywdzenia ze strony pracownika Szkoły. Zgłoszenie doznawanej krzywdy przez małoletniego może nastąpić w bezpośredniej rozmowie, SMS-em, drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną dostępną.
2. W przypadku dziecka obcojęzycznego lub mającego trudności w mowie i piśmie, osoba, do której zgłosił się małoletni/dziecko zapewnia pomoc w nawiązaniu komunikacji poprzez skorzystanie z pomocy osoby władającej językiem obcym lub zapewnia komunikację w innych formach, np. ze wsparciem Tłumacza Google.
3. Osoba, która powzięła informację od krzywdzonego dziecka podejmuje w pierwszej kolejności działania mające na celu zatrzymanie krzywdzenia dziecka. Dbą o bezpieczeństwo dziecka. Korzysta w razie potrzeby ze wsparcia pedagoga, pedagoga specjalnego, Dyrektora itp.
4. W przypadku zagrożenia życia dziecka, po przekazaniu informacji Dyrektorowi Szkoły, zawiadamia w trybie pilnym odpowiednie służby porządkowe – Policję o zagrożeniu życia dziecka i pogotowie ratunkowe. Korzysta ze wsparcia pracowników (pedagog, pedagog specjalny, Dyrektor itp.).
5. W przypadkach niewymagających podejmowania nagłych interwencji, osoba, która powzięła informację postępuje zgodnie ze szkolną procedurą.

6.4.2. Zgłaszanie krzywdzenia/przemocy przez pracownika Szkoły

1. Każdy pracownik Szkoły, który zauważy lub podejrzewa u ucznia symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować – jeśli to konieczne, udzielić pierwszej pomocy.
2. W przypadku powzięcia przez pracownika Szkoły podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji pedagogowi szkolnemu. W uzasadnionych sytuacjach w zastępstwie pedagoga informację można przekazać psychologowi, pedagogowi specjalnemu, dyrekcji, wychowawcy – którzy w możliwym najbliższym terminie przekazują informację pedagogowi.

3. Pedagog szkolny jako osoba upoważniona do prowadzenia spraw związanych z przemocą wobec dzieci/małoletnich wraz z osobą zgłaszającą wypełniają tzw. Kartę zgłoszenia – [załącznik nr 3](#). Na karcie podpisują się: pedagog szkolny i osoba zgłaszająca.
4. W przypadku podejrzenia, że sprawcą krzywdzenia jest inny pracownik Szkoły – pracownik dokonuje zgłoszenia Dyrektorowi (w razie jego nieobecności – Wicedyrektorowi).

6.4.3. Zgłaszanie krzywdzenia/przemocy przez osoby z zewnątrz

1. Osoba, która jest świadkiem stosowanej przemocy wobec małoletniego /dziecka ma prawo do zgłoszenia podejrzenia stosowania przemocy. Zgłoszenie może dotyczyć przemocy domowej, rówieśniczej lub krzywdzenia ze strony pracownika Szkoły.
2. W celu zgłoszenia stosowanej wobec dziecka/małoletniego przemocy domowej lub rówieśniczej w/w osoba jest obowiązana dokonać zgłoszenia pedagogowi szkolnemu. Zgłoszenia w wyjątkowych sytuacjach można dokonać innym pracownikom Szkoły, np. wychowawcy, dyrekcji. W wypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika Szkoły – zgłoszenia należy dokonać do Dyrektora.
3. W trakcie rozmowy z pedagogiem szkolnym, osoba wskazuje na fakty, na podstawie których domniema o stosowaniu przemocy domowej lub innej formy przemocy wobec małoletniego.
4. Osoba zgłaszająca przemoc jest zobowiązana do wylegitymowania się dokumentem zawierającym fotografię oraz podania danych do kontaktu.
5. Zgłaszający przemoc jest informowany o zasadach przetwarzania jego danych osobowych udostępnionych pedagogowi.
6. W przypadku zgłoszeń anonimowych, w tym telefonicznych do sekretariatu Szkoły, połączenie jest przekierowywane do pedagoga szkolnego. W wypadku niedostępności pedagoga - pracownik sekretariatu sporządza notatkę z rozmowy telefonicznej, która zawiera numer telefonu oraz precyzyjną godzinę i datę połączenia, a także opis przekazanych informacji. Pracownik sekretariatu zawiadamia pedagoga szkolnego o anonimowym zgłoszeniu, dołączając notatkę z rozmowy telefonicznej ze zgłaszającym lub wydruk ze skrzynki elektronicznej, jeżeli zgłoszenie wpłynie na pocztę elektroniczną Szkoły. W przypadkach anonimowych zgłoszeń stosowania przemocy wobec dziecka /małoletniego zgłoszenie podlega analizie i zdiagnozowaniu.
7. Pracownik, do którego wpłynęło zgłoszenie podejrzenia stosowania przemocy lub jej stosowania wypełnia Kartę zgłoszenia – [załącznik nr 3](#), w obecności – o ile to możliwe – osoby zgłaszającej i w trybie pilnym przekazuje ją pedagogowi i powiadamia koordynatora „Standardów ochrony małoletnich”. Na karcie podpisuje się osoba, do której wpłynęło zgłoszenie i osoba zgłaszająca.
8. W przypadku, gdy zgłaszana przemoc zagraża życiu lub zdrowiu małoletniego, osoba pozyskująca taką wiedzę, jest obowiązana w trybie pilnym zawiadomić Policję.

6.4.4. Wstępna ocena sytuacji osoby krzywdzonej, zasady reagowania

1. Pedagog (lub w zastępstwie/z wsparciem psychologa/dyrekcji) wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu.
2. Pedagog (psycholog, pedagog specjalny) bada sytuację i sporządza opis sytuacji szkolnej i/lub rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami.
3. Analizie w szczególności podlegają: dane świadczące o przemocach lub wykluczające ją, kto jest sprawcą krzywdzenia i w jakiej relacji pozostaje z dzieckiem, jak często i od jak dawna dziecko

jest krzywdzone, informacje o zachowaniach członków rodziny/rówieśników wobec dziecka, relacjach jakie ma dziecko z osobą rodzica niekrzywdzącego, informacje o osobach wspierających je i o innych czynnikach towarzyszących przemocy.

4. W przypadkach bardziej skomplikowanych (np. dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) Dyrektor Szkoły powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog, psycholog, wychowawca dziecka, dyrekcja, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga lub psychologa oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji. Zaleca się, by Zespół przeprowadził rozmowę z osobą krzywdzoną i osobą zgłaszającą podejrzenie lub krzywdzenie dziecka/małoletniego, a także z rodzicem/opiekunem „niekrzywdzącym”.
5. Wstępną diagnozę przeprowadza się z wykorzystaniem Karty obserwacji i diagnozy -[załącznik nr 4](#), a w przypadku zaniedbania – Kwestionariusza diagnozującego oznaki zaniedbania – [załącznik nr 5](#).

6.4.5. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. W przypadku uwiarygodnienia podejrzenia stosowania przemocy lub stwierdzenia jej stosowania należy opracować Plan pomocy dziecku. W uzasadnionych sytuacjach pedagog szkolny (psycholog lub inny pracownik) wszczyna procedurę „Niebieska Karta” (patrz 6.4.6.1.).
2. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcia przez Szkołę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia (w uzasadnionych sytuacjach) do odpowiedniej placówki;
 - 2) wsparcia, jakie Szkoła zaoferuje dziecku;
 - 3) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
3. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez pedagoga/psychologa opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
4. Pedagog (psycholog) informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia przez Szkołę podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
5. Po poinformowaniu opiekunów przez pedagoga (psychologa/dyrektora) – zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor Szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego. Wzór „Niebieskie Karty” część A i B – [załącznik nr 6](#). Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
6. Wszyscy pracownicy Szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
7. W przypadkach niewskazujących na wiarygodność zgłoszenia (pomówienie, konfabulacja, kłamstwo) – wychowawca klasy, pedagog szkolny i nauczyciele prowadzą wnikliwą obserwację małoletniego i w terminie 3 miesięcy od zgłoszenia ponownie dokonują oceny sytuacji dziecka/małoletniego.

6.4.6. Procedura „Niebieskie Karty”

6.4.6.1. Zakres procedury i ogólne zasady jej stosowania; osoby odpowiedzialne w Szkole za wszczęcie procedury

1. Procedurę postępowania „Niebieskie Karty” znają wszyscy pracownicy zatrudnieni w Szkole.
2. Nadzór nad stosowaniem procedury sprawuje Dyrektor Szkoły.
3. Bezpośredni nadzór nad realizacją działań w sprawach krzywdzenia dzieci/małoletnich mają Wicedyrektorzy Szkoły (budynek A i B).
4. Dyrektor Szkoły udziela wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w proces pomocy ofierze przemocy domowej, w tym prawnej i organizacyjnej.
5. Koordynatorem pomocy dziecku krzywdzonemu są pedagodzy szkolni. W sytuacji prowadzenia dużej liczby przypadków lub ich złożoności i wielu działań, Dyrektor może zadanie koordynacji kolejnych zgłoszeń powierzyć innej osobie, przy czym nadal pozostają one w ogólnym rejestrze prowadzonym przez pedagogów.
6. Zasadą udzielania przez Szkołę pomocy dziecku krzywdzonemu jest interdyscyplinarna współpraca zespołowa ograniczona do osób pracujących z dzieckiem.
7. Wzory druków i formularzy „Niebieskie Karty – A” i „Niebieskie Karty – B” stanowią [załącznik nr 6](#) niniejszego dokumentu.
8. Rejestr wszczętych procedur „Niebieskie Karty” prowadzi sekretariat Szkoły, zgodnie z zasadami określonymi w Instrukcji Kancelaryjnej.
9. Wgląd w dokumentację wszczętych procedur posiadają wyłącznie osoby upoważnione imiennie przez Dyrektora Szkoły. Upoważnione osoby do wglądu w dokumentację wszczętych procedur „Niebieskie Karty” są zobowiązane do złożenia oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych osobowych umieszczanych w dokumentach - [załącznik nr 7](#).
10. Dokumentację związaną ze wszczętymi procedurami „Niebieskie Karty” prowadzi i przechowuje pedagog szkolny.

6.4.6.2. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”

1. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje z chwilą wypełnienia formularza Karty – „A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletnich/dzieci lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.
2. Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy.
3. Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie jest wymagany uprzedni kontakt z osobą stosującą przemoc domową ani obecność tej osoby w czasie wypełniania kwestionariusza.
4. Pedagog szkolny lub inna osoba wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty” ma prawo wykorzystać informacje zawarte we wstępnej diagnozie oceny sytuacji małoletniego/dziecka – [załącznik nr 4](#), a także w innych diagnozach czy dokumentach oraz przeprowadzić rozmowę z dzieckiem/małoletnim. Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo. Poza pedagogiem, wskazana jest w miarę możliwości obecność drugiego pracownika, w szczególności psychologa szkolnego.
5. Czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. W sytuacji, gdy to rodzice, opiekun prawny lub faktyczny są

podejrzani o stosowanie przemocy wobec dziecka, te czynności przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 kk) czyli np. dziadków, pradiadków oraz rodzeństwa (w miarę możliwości również w obecności psychologa).

6. Żaden z formularzy "Niebieskich Kart" nie wymaga podpisu osoby podejrzanej o doznawanie czy stosowanie przemocy domowej.
7. Po wypełnieniu karty – „A”, osoba dotknięta przemocą domową w rodzinie - rodzic, opiekun prawny lub faktyczny, osoba, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie, otrzymuje wypełniony formularz Karty – B.
8. Formularz „B” jest dokumentem dla osób pokrzywdzonych, zawierającym definicję przemocy, praw człowieka, informację o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc. Formularza „B” nie przekazuje się osobie podejrzanej o stosowanie przemocy domowej.
9. Wypełniony formularz – „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego. Osobą upoważnioną do przekazania formularza jest pedagog szkolny. Pedagog zawiadamia Dyrektora Szkoły o podjętej decyzji i fakcie przekazania formularza do zespołu interdyscyplinarnego.
10. Wypełnienie formularza „A” nie zwalnia z obowiązku podjęcia działań interwencyjnych zapewniających bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy.

Rozdział 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet i procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci oraz utwalonymi w innej formie

7.1 Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet w Szkole, w tym ochrona przed treściami szkodliwymi

1. Na terenie Szkoły dostęp dziecka do Internetu możliwy jest wyłącznie pod nadzorem nauczyciela podczas zajęć informatycznych lub w ramach zajęć edukacyjnych w klasie, bibliotece, świetlicy. Korzystanie z multimediów, Internetu i programów użytkowych służy celom informacyjnym i edukacyjnym (lub innym w uzasadnionych sytuacjach w porozumieniu z nauczycielem).
2. Szkoła zapewniając uczniom dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające.
3. Uczeń obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami nauczyciela i regulaminem pracowni komputerowej. Użytkownikowi komputera zabrania się: instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie, usuwania cudzych plików, odinstalowywania programów, dekompletowania sprzętu, dotykania elementów z tyłu komputera, kabli zasilających, a także kabli sieciowych.
4. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem nauczyciela, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Nauczyciel czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji lub innych zajęć.
5. Osoby prowadzące zajęcia informatyczne przeprowadzają z dziećmi corocznie edukację dotyczącą bezpiecznego korzystania z Internetu. Szkoła prowadzi działania edukacyjne popularyzujące tę wiedzę, np. w ramach akcji Dzień Bezpiecznego Internetu.

6. Szkoła zatrudnia firmę zewnętrzną odpowiedzialną za bezpieczeństwo sieci. Firma ta zapewnia, aby sieć internetowa Szkoły była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instaluje i aktualizuje odpowiednie oprogramowanie. Oprogramowanie jest aktualizowane przez wyznaczonego pracownika w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu. Firma ta również sprawdza co najmniej raz w miesiącu, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.

7.2. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych

Zasady korzystania przez uczniów z telefonów określone są w szkolnym regulaminie „Zasady korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych i wszelkiego typu sprzętu elektronicznego w Szkole Podstawowej nr 4 im. Marii Konopnickiej w Sieradzu”. Postanowienia regulaminu:

1. Podczas pobytu w Szkole uczniów obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego. Zakaz ten dotyczy również wszelkich zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych organizowanych przez Szkołę.
2. Przed rozpoczęciem zajęć uczeń ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon i przechowywać go w szafce szkolnej w szatni do zakończenia zajęć lekcyjnych w danym dniu (w okresie przejściowym uczniowie nie posiadający szafek, przechowują telefony w swoich plecakach).
3. Na terenie Szkoły obowiązuje zakaz nagrywania dźwięku i obrazu oraz robienia zdjęć.
4. Dyrektor na wniosek rodziców, w uzasadnionych sytuacjach, np. związanych ze stanem zdrowia ucznia, może wyrazić zgodę na używanie przez niego telefonu komórkowego w Szkole.
5. W uzasadnionych przypadkach, uczeń może skorzystać z telefonu stacjonarnego w sekretariacie Szkoły. W wyjątkowych sytuacjach, uczeń może użyć własnego telefonu za zgodą nauczyciela dyżurującego lub wychowawcy.
6. Uczniowie przynoszą telefony komórkowe i sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie, zgubienie bądź kradzież przyniesionego sprzętu.
7. W razie potrzeby, rodzic (prawny opiekun) może skontaktować się z dzieckiem za pośrednictwem pracownika sekretariatu.
8. Dopuszcza się możliwość korzystania z telefonu komórkowego podczas wyjść i wyjazdów szkolnych za zgodą rodziców, którzy ponoszą pełną odpowiedzialność za sprzęt. Kierownik wycieczki lub opiekun wyjścia ustala zasady korzystania z telefonów komórkowych na czas trwania wycieczki lub wyjścia poza teren Szkoły.
9. Naruszenie przez ucznia zasad korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego pociąga za sobą określone konsekwencje:
 - 1) niestosowanie się do przyjętych zasad skutkuje wpisaniem uwagi w dzienniku elektronicznym;
 - 2) dwa wpisy do dziennika za niestosowanie się do regulaminu skutkują upomnieniem wychowawcy;
 - 3) za trzy wpisy do dziennika za niestosowanie się do regulaminu uczeń otrzymuje nagane wychowawcy klasy wraz z pisemnym powiadomieniem rodziców (prawnych opiekunów), co skutkuje obniżeniem oceny zachowania o jedną wartość.
10. Jeśli uczeń notorycznie nie przestrzega zasad przyjętych w Szkole, uczeń otrzymuje nagane Dyrektora Szkoły wraz z pisemnym powiadomieniem rodziców (prawnych opiekunów), co skutkuje obniżeniem śródrocznej i rocznej oceny zachowania o dwie wartości.

7.3. Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w Szkole

1. Szkoła zapewnia standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W Szkole wdrożono Politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych (pracowników, uczniów, rodziców/opiekunów) oraz powołano Inspektora ochrony danych.
2. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Dzielenie się zdjęciami i filmami z różnych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu działań Szkoły i ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystuje się zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne. Zdjęcia/filmy z udziałem uczniów prezentowane są na stronie internetowej Szkoły www.sp4sieradz.pl oraz stronie Szkoły na portalu społecznościowym facebook.
4. Publikacja wizerunku dzieci możliwa jest po uzyskaniu pisemnej zgody rodziców/opiekunów.
5. Na publikowanych zdjęciach/nagraniach nie ukazuje się dziecka w sytuacji poniżającej, ośmieszającej ani w negatywnym kontekście.
6. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.
7. Wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać dyrekcji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa uczniów.
8. Rejestrując wizerunki swoich dzieci do prywatnego użytku przez rodziców/opiekunów podczas szkolnych wydarzeń i uroczystości – należy przestrzegać zasady, że wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki innych dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, a w przypadku dzieci – przez ich rodziców/opiekunów prawnych. Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę.
9. Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media
 - 1) Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrekcji. W takiej sytuacji upewnimy się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
 - 2) Pracownicy Szkoły nie kontaktują przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazują mediom kontaktu do opiekunów dzieci i nie wypowiadają się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

Rozdział 8

Ustalenia końcowe

8.1. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników Szkoły do stosowania standardów oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników do stosowania standardów jest Dyrektor Szkoły.
2. Dyrektor wyznacza Koordynatora ds. wdrażania i monitoringu Standardów ochrony małoletnich w Szkole oraz osoby odpowiedzialne w Szkole za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.
3. Koordynator monitoruje realizację Standardów, reaguje na sygnały naruszenia Polityki oraz proponuje zmiany w Polityce. Jest to osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci w Szkole i sprawująca nadzór nad realizacją niniejszych Standardów.
4. Przygotowanie pracowników polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem właściwych działań, a także wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia małoletnich.
5. Koordynatorem ds. wdrażania i monitoringu Standardów w Szkole jest powołany przez Dyrektora pracownik.
6. Osobami odpowiedzialnymi w Szkole za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia są pedagodzy szkolni.
7. Nadzór nad bezpieczeństwem szkolnej sieci internetowej sprawuje zatrudniona firma zewnętrzna.

8.2. Osoby odpowiedzialne w Szkole za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w Szkole są (w pierwszej kolejności) pedagodzy szkolni.
2. Gabinety pedagoga szkolnego znajdują się:
 - 1) budynek A klasy I-IV [ul. Ks. A. Leśniewskiego 18](#) gabinet na II piętrze;
 - 2) budynek B klasy V-VIII [ul. Wł. Broniewskiego 30](#) gabinet na I piętrze.
3. Informacja o godzinach pracy pedagogów oraz tzw. godzinie dostępności znajduje się na stronie internetowej Szkoły www.sp4sieradz.pl
4. Z pedagogiem można kontaktować się także:
 - 1) telefonicznie: poprzez numer do sekretariatu Szkoły – budynek A [43 822 56 52](tel:438225652); budynek B [43 822 71 42](tel:438227142);
 - 2) mailowo – poprzez dziennik elektroniczny lub poprzez mail sekretariatu Szkoły sekretariat@sp4.sieradz.eu
5. W przypadku niedostępności pedagoga szkolnego wsparciem służą w pierwszej kolejności psycholog szkolny i pedagodzy specjalni oraz dyrekcja Szkoły. W przypadku nieobecności pedagoga w gabinecie - informacje o bieżącej dostępności pedagoga można uzyskać w sekretariacie Szkoły.
6. W przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego należy powiadomić o przemocy pierwszego spotkanego pracownika Szkoły.

8.3. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego zakładana jest imiennateczka małoletniego. Teczke zakłada i prowadzi pedagog szkolny.
2. Teczka pozostaje w gabinecie pedagoga i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.
3. W teczce umieszcza się (w zależności od przypadku i potrzeb):
 - 1) zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia – [załącznik nr 3](#);
 - 2) notatka z rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwe jej sporządzenie;
 - 3) kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy – [załącznik nr 4 lub 5](#);
 - 4) notatki z rozmów z małoletnim i osobą jemu najbliższą lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem;
 - 5) protokół z posiedzenia Zespołu interwencyjnego, powołanego przez Dyrektora;
 - 6) kopię „Niebieskiej Karty – A”, w przypadku, gdy zostanie wszczęta procedura „Niebieskie Karty” – [załącznik nr 6](#);
 - 7) kopię „Niebieskiej Karty – B”, w przypadku, gdy została wszczęta procedura „Niebieskie Karty” – [załącznik nr 6](#);
 - 8) protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą – o ile taka będzie przeprowadzona;
 - 9) korespondencję pomiędzy Szkołą, a np. Poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądem rodzinnym, Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi;
 - 10) plan wspierania ucznia krzywdzonego;
 - 11) karty monitorowania zachowań krzywdzonego, opinie wychowawcy i nauczycieli uczących;
 - 12) ocena efektywności wsparcia;
 - 13) wykaz telefonów i adresów instytucji świadczących wsparcie ofiarom przemocy.

8.4. Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. W szkole opracowane zostały dwie wersje dokumentu „Standardów ochrony małoletnich”:
 - 1) wersja „zupełna”, inaczej kompletna;
 - 2) wersja „skrótowa” – przeznaczona dla uczniów.
2. Wersja „zupełna” jest dostępna w sekretariacie Szkoły. Wgląd w wersję „zupełną” mają wszyscy pracownicy Szkoły, rodzice, zewnętrzne podmioty uprawnione do kontroli.
3. Wersja „zupełna” umieszczona jest na stronie internetowej Szkoły www.sp4sieradz.pl w zakładce „dokumenty”.
4. Wychowawcy klas zapoznają rodziców z „wersją zupełną” podczas wywiadówek w chwili wdrożenia dokumentu w życie. Informują także opiekunów poprzez dziennik elektroniczny o obowiązywaniu w Szkole Standardów ochrony małoletnich.
5. Na początku każdego nowego roku szkolnego wychowawcy podczas pierwszej wywiadówki przypominają opiekunom założenia dokumentu.
6. Wersja „skrótowa” umieszczona jest na stronie internetowej Szkoły www.sp4sieradz.pl w zakładce „uczniowie”. Jest także wywieszona w widocznym miejscu w budynku A i B.
7. Wychowawcy zapoznają swoich uczniów z dokumentem podczas godzin wychowawczych i innych zajęć edukacyjnych.

8.5. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Kierownictwo Szkoły dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania „Standardów ochrony małoletnich” na bieżąco, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego.
2. W przypadku zmian prawa, wymagającego ich wdrożenia w dokumencie, nowelizacje są wprowadzane na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu do obrotu prawnego w Szkole.
3. Co najmniej raz na 2 lata zostaje dokonana ewaluacja Standardów . Raport z ewaluacji wraz z wnioskami i rekomendacjami zespołu ewaluacyjnego przedstawiany jest radzie pedagogicznej oraz radzie rodziców.

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

.....

miejsowość, data

Ja,

nr PESEL.....

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

data, podpis

.....

miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH
W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNICH**

Ja,

nr PESEL.....

oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Szkole
Podstawowej nr 4 im. Marii Konopnickiej w Sieradzu

oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....

data, podpis

KARTA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA DZIECKA

Dotyczy dziecka:			
Osoba zgłaszająca:	Imię i nazwisko:		
	Dane do kontaktu:		
	Stopień pokrewieństwa:		
	Źródło wiedzy lub informacji o przemocy		
Data zgłoszenia:			
Forma zgłoszenia:	Pisemna, bezpośrednio, listownie, drogą listowną [niepotrzebne skreślić]		
Fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą:			
Inne informacje o dziecku, rodzinie,			
Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc			
Podpis osoby zgłaszającej:		Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie:	

Data:

Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy domowej wobec dziecka/małoletniego¹

LISTA A

INFORMACJA OD DZIECKA LUB OSOBY, KTÓRA BYŁA BEZPOŚREDNIM ŚWIADKIEM PRZEMOCY

A.1. Ktoś w domu bije dziecko, popycha, szarpie, potrząsa, przytrzymuje, rzuca w nie przedmiotem itp. ☐

A.2. Ktoś w domu używa wobec dziecka wulgarnych słów, obraża, poniża, straszy, szantażuje, izoluje w sposób ciągły i niezasadniony od kontaktu z innymi osobami, np. z rodziny lub z rówieśnikami itp. ☐

A.3. Opiekunowie nie zaspokajają podstawowych potrzeb dziecka, takich jak: przynależności, bezpieczeństwa, pożywienia, snu, leczenia, rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego, pomimo wcześniejszej pracy z opiekunami w tym zakresie. ☐

A.4. Ktoś w domu narusza sferę seksualną dziecka, tj.: dotyka intymnych części ciała, namawia na dotykanie intymnych części ciała osoby dorosłej, zmusza do kontaktu seksualnego, podejmuje kontakty seksualne z inną osobą w obecności dziecka, prezentuje pornografię lub zmusza do tworzenia treści pornograficznych z udziałem dziecka itp. ☐

A.5. Dziecko ma ślady przemocy fizycznej lub zaniedbania (opis A.10. i A.11.). ☐

A.6. Dziecko mówi, że boi się wrócić do domu ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie (wobec siebie lub innych członków rodziny). ☐

A.7. Dziecko mówi, że chce odebrać sobie życie ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie. ☐

A.8. Dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie (wobec rodzica, rodzeństwa lub innej osoby mieszkającej w jego domu). ☐

OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY DOTYCZĄCA RODZICA:

A.9. Rodzic zachował się agresywnie (słownie lub fizycznie) wobec dziecka na terenie Szkoły lub w miejscu publicznym, np. popchnął, szarpnął, uderzył, poniżył itp.

☐

¹ Źródło: Kwestionariusze oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie oraz algorytmy postępowania dla oświaty » Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia"

OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY DOTYCZĄCA DZIECKA:

A.10. Dziecko ma widoczne ślady przemocy fizycznej, np.: uszkodzenia ciała, siniaki, zadrapania, obrzęki, oparzenia, obrażenia ciała świeże i/lub w różnych stadiach gojenia się, rany na ciele itp.

☐

A.11. Dziecko ma widoczne ślady zaniedbania, np.: brak dbałości o higienę ciała, nieadekwatność ubioru do pory roku, wieku itp. Występują zaburzenia, opóźnienia rozwojowe, problemy emocjonalne, niepełnosprawność, a dziecko nie otrzymuje potrzebnej pomocy, np.: opieki lekarskiej, zabiegów medycznych, terapii, wsparcia itp. Sytuacja ta występuje pomimo i/lub wsparcia emocjonalnego ze strony rodziców lub innych osób z rodziny.

☐

LISTA B

OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY DOTYCZĄCA DZIECKA:

B.1. Dziecko odtwarza doświadczaną przemoc – w relacjach rówieśniczych (lub zabawie), identyfikuje się z rolą ofiary i/lub sprawcy. ☐

B.2. Dziecko reaguje nieadekwatnie do sytuacji powstałej w Szkole, np.: lękiem, izolacją, autoagresją, agresją itp. ☐

B.3. Dziecko zachowuje się autodestrukcyjnie, np.: bije, szczypie się, nacina sobie skórę itp. lub występują zachowania ryzykowne dziecka, np.: ucieczki z domu, używanie substancji zmieniających świadomość, ryzykowne kontakty itp. ☐

B.4. Dziecko boi się powrotu do domu i/lub reaguje lękiem lub innymi trudnymi emocjami na kontakt z rodzicem/rodzicami i/lub na sytuację powrotu do domu. ☐

B.5. Dziecko często opuszcza zajęcia (dotyczy dzieci objętych obowiązkiem szkolnym) lub bez uzasadnionego powodu jest nieobecne bezpośrednio po rozmowach z rodzicami lub działaniach interwencyjnych Szkoły. ☐

INFORMACJE DOTYCZĄCE RODZICÓW:

B.6. Postawa i zachowanie rodziców zagraża dobru, rozwojowi i bezpieczeństwu dziecka. ☐

B.7. Rodzice nie współpracują ze Szkołą przy udzielaniu wsparcia dziecku. ☐

B.8. Dziecko rozdzielone z rodzicami na skutek emigracji lub innej sytuacji losowej, pozostające bez opieki osoby dorosłej. ☐

B.9. Na terenie Szkoły rodzic jest pod wpływem środków zmieniających świadomość, np. alkoholu, narkotyków itp. ☐

B.10. Którekolwiek dziecko z rodziny z powodu przemocy lub zaniedbania wymagało umieszczenia w pieczy zastępczej. ☐

LISTA C

OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY LUB INFORMACJA OD OSÓB BĘDĄCYCH W KONTAKCIE Z DZIECKIEM I RODZICAMI:

- C.1. Karalność rodzica za przemoc lub przemoc w rodzinie. ☐
- C.2. Wcześniejsze podejrzenie dotyczące przemocy wobec dziecka lub przemocy w rodzinie albo obecne podejrzenie przemocy w rodzinie dziecka. ☐
- C.3. Rodzic nadużywający środków zmieniających świadomość – np.: alkoholu, narkotyków, leków itp. ☐
- C.4. Poważne problemy zdrowotne, emocjonalne, choroba psychiczna wśród osób zamieszkujących z dzieckiem. ☐
- C.5. Rozwód, separacja rodziców, konflikt w rodzinie lub inna sytuacja kryzysowa. ☐
- C.6. Dziecko o szczególnych wymaganiach wychowawczych, edukacyjnych i występuje 1 lub więcej spośród: problemy emocjonalne, problemy społeczne, zaburzenie rozwojowe, niepełnosprawność. ☐
- C.7. Niskie kompetencje wychowawcze rodziców, niewydolność wychowawcza lub brak zainteresowania rodziców rozwojem dziecka. ☐
- C.8. Matka i/lub ojciec byli poniżej 18 r.ż. w chwili narodzin dziecka. ☐
- C.9. Ubóstwo i wynikające z tego stanu problemy rodziców. ☐

Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania

L.p.	Symptomy wskazujące na zaniedbanie (forma przemocy)	tak	nie
1.	Nieadekwatne ubranie do pory roku lub pogody		
2.	Niedowaga, niedożywienie, zmęczenie, podkrążone oczy		
3.	Brudna odzież		
4.	Brudne ciało		
5.	Nieprzyjemny zapach (insekty)		
6.	Brak podręczników i przyborów szkolnych		
7.	Kradzieże jedzenia lub innych przedmiotów		
8.	Przebywanie poza domem w późnych godzinach		
9.	Bardzo częste przebywanie poza domem niezależnie od pory roku		
10.	Ma dorosłych „kolegów”		
11.	Nie ma kolegów wśród rówieśników		
12.	Z trudem nawiązuje relacje		
13.	Izoluje się od rówieśników		
14.	Bije się po głowie/twarzy lub wrywa sobie włosy		
15.	Często ma ślady zadrapań/siniaków		
16.	Często odnosi obrażenia (skręcenia, złamania, skaleczenia)		
17.	Bije innych		
18.	Zawiera przyjaźnie, potem reaguje wrogością		
19.	Gwałtownie uchyla się przed dotykiem		
20.	Moczy się		
21.	Boi się przebywać w zamkniętych pomieszczeniach		
22.	Boi się ciemności		
23.	Unika zajęć wychowania fizycznego		
24.	Unika sytuacji leżakowania w przedszkolu		
25.	Nie bierze udziału w wycieczkach		

26	Podejmuje zachowania autodestrukcyjne wobec siebie, zwierząt		
27	Miewa nagłe zmiany nastroju – od euforii do agresji		
28	Prezentuje natrętne, narzucające się zachowania		
29	Nie odwzajemnia emocji		
30	Odrzuca próby nawiązania bliskości		
31	Ma wybuchy wściekłości		
32	Nadmiernie skraca dystans fizyczny		
33	Demonstruje zachowania seksualne		
34	Nie docenia własnych osiągnięć		
35	Ma koszmary nocne		
36	Ma problemy szkolne		
37	Inne.....		
Uwaga! Informacje zachowania należy analizować biorąc pod uwagę całość informacji o rodzinie. Pojedynczych zachowań z listy nie można traktować jako jednoznacznie wskazujących na zaniedbanie			

.....
(miejscowość, data)

.....
nazwa i adres podmiotu, w którym
jest zatrudniona osoba wypełniająca
formularz „Niebieska Karta – A”

„NIEBIESKA KARTA – A”

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej do której uczęszcza małoletni			
Adres miejsca zamieszkania:			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu / nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
Adres miejsca pobytu (jeśli jest inny niż adres zamieszkania):			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu / nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową (żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNICH W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
Adres miejsca zamieszkania:		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść) ¹⁾		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie,</i>						

<i>krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
<i>Przemoc seksualna³⁾ zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
<i>Przemoc ekonomiczna³⁾ niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
<i>Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej³⁾ wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						
<i>Inne³⁾ zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)</i>						

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOŚŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

☐ tak (kiedy?gdzie?)

☐ nie

☐ nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

☐ tak

☐ nie

☐ nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

☐ tak

☐ nie

☐ nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

☐ ustalono - wypełnij tabelę

☐ nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie		Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)			
Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej			
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”			
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni			
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej			
Inne (wymień jakie?)			

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....

.....

.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej formularz „Niebieska Karta – A”

.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

- 1) wpisać właściwe
- 2) numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę
- 3) podkreślić rodzaje zachowań

„NIEBIESKA KARTA – B”

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Co to jest procedura „Niebieskie Karty”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

Co to jest przemoc domowa?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kto może być osobą doznającą przemocy domowej?

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

Najczęstsze formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Wykaz placówek funkcjonujących na Twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Uwaga: (dane wprowadza Zespół interwencyjny lub osoba, która wszczyna procedurę):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail
1	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu - Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej	ul. Polna 18/20 98-200 Sieradz	(43) 827 41 19	moik@mops.sieradz.eu
2	Zespół Interdyscyplinarny przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieradzu	ul. Armii Krajowej 5 98-200 Sieradz	(43) 827 60 27	poczta@gopssieradz.pl

Możesz zadzwonić do:

■ **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** tel. 800 120 002 (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim. **Dyżur prawny** tel. (22) 666 28 50 (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz tel. 800 120 002 (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰). **Poradnia e-mailowa:**

niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.

■ **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia** – tel. (22) 668 70 00 oraz 116 123 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu).

■ **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym** tel. +48 222 309 900 przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.

■ **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej „Zatrzymaj Przemoc”** – tel. 800 120 226 (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

■ **Telefon Zaufania** - 19 288 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 20:00 - 08:00; w soboty, niedziele i święta - całodobowo).

■ **Centrum Praw Kobiet** – tel. 800 107 777 (telefon interwencyjny czynny całą dobę; po połączeniu należy wybrać 1 i potem 3);

■ **Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę** – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole – tel. 800 100 100 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 – 15);

- **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka** – tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- **Linia wsparcia psychologicznego Polskiego Czerwonego Krzyża** – tel. (22) 230 22 07 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 16 – 20);
- Bezpłatna aplikacja mobilna „**Twój parasol**” – <https://twojparasol.com/>.
- **Antydepresyjny Telefon Zaufania Młodych** Fundacji ITAKA – tel. 22 484 88 04 (od poniedziałku do piątku w godzinach 13.00-20.00).

Oświadczenie o zachowaniu poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia dziecka/małoletniego oraz przetwarzanych danych osobowych

1. Oświadczam, że:

- 1) zapoznano mnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, a w szczególności z treścią ogólnego Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r. oraz Ustawy o Ochronie Danych Osobowych;
- 2) zapoznano mnie ze „Standardami Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej nr 4 im. Marii Konopnickiej w Sieradzu”;
- 3) zachowam poufność informacji i danych, które uzyskałam/em przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieupoważnionym.

2. Zobowiązuję się do:

- 1) przetwarzania danych osobowych wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w powierzonych przez Administratora obowiązkach;
- 2) nieujawniania danych zawartych w zbiorach danych, do których uzyskałam/em dostęp za upoważnieniem administratora danych;
- 3) nieujawniania sposobów zabezpieczeń danych osobowych przetwarzanych w Szkole;
- 4) wykonywania operacji przetwarzania danych, zgodnie z Polityką Bezpieczeństwa Danych Osobowych;
- 5) zabezpieczenia tych danych przed dostępem osób nieupoważnionych;
- 6) ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub niezgodnym z prawem zniszczeniem, utratą, modyfikacją danych osobowych, nieuprawnionym ujawnieniem danych osobowych, nieuprawnionym dostępem do danych osobowych oraz przetwarzaniem;
- 7) zgłaszania incydentów naruszenia zasad ochrony danych osobowych Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych lub bezpośrednio przełożonemu.

Przyjmuję do wiadomości, iż postępowanie sprzeczne z powyższymi zobowiązaniami może być uznane przez Administratora za naruszenie przepisów Ustawy o Ochronie Danych osobowych oraz Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r.

.....

(miejscowość, data)

.....

(czytelny podpis pracownika)